

Sri Ku I lbhushan v. The Controller of Estate Duty, Patiala (Mahajan, J.)

ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਹਵਾਲਾ

ਡੀਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ. ਜੇ.

ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਭੂਸ਼ਣ - ਬਿਨੈਕਾਰ,

ਬਨਾਮ

ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਪਟਿਆਲਾ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

1969 ਦਾ ਸਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਸੰਦਰਭ ਨੰਬਰ 1

22 ਫਰਵਰੀ 1971

ਸਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ (1953 ਦਾ XXXIV) -ਸੈਕਸ਼ਨ 2(12 ਏ), 2(15), 27, 53 ਅਤੇ 59 - ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਮੂਲ ਮੁਲਾਂਕਣ - ਕੁਝ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਮੁਲਾਂਕਣ' 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ-ਅਜਿਹਾ ਮੁਲਾਂਕਣ - ਕੀ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ - ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਵੇਂ ਗੈਰ-ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹੋਣ - ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਅਸਮਾਨ ਵੰਡ - ਕੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਪਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ -

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਜੋ ਲਾਗੂ ਸਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮੂਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ , ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੈ ਕਿ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਭਾਵੇਂ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਡਿਊਟੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53(5)

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਅਤੇ ਕਈ ਦੋਵੇਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਰਾ 10)

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ, ਹਿੰਸੇ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੀ ਤੱਕੜੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਤੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸਭ ਕੁਝ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਹ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਵੰਡ ਸਿਰਫ ਆਨੰਦ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਬਦਲਦੀ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਭੋਗ ਵੰਡ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਥੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਭਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੰਡ ਇੱਕ ਘਰੇਲੂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ 'ਤੇ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਵਿਭਾਗ ਸਮੇਤ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਵੰਡ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਸਮਾਨ ਵੰਡ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੀ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਸਮਾਨ ਵੰਡ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪਰਾ 13)

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਦਿੱਲੀ ਬੈਂਚ 'ਬੀ') ਦੁਆਰਾ, ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 64(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਵਾਲਾ - 6 ਦਸੰਬਰ, 1968 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਰਏ ਨੰ. 1965-66 ਦੇ EDA ਨੰਬਰ 293 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ 1968-68 ਦਾ 406 :-

- (1) ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਲਾਂਕਣ

(4) (1960) 60 I.T.R. 454.

Sri Ku I lbhushan v. The Controller of Estate Duty, Patiala (Mahajan, J.)

ਤੋਂ ਬਚ ਗਈ ਸੀ ?

- (2) ਕੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਮਰਹੂਮ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨੀ ਸਵਰਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ?
- (3) If ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਕੀ ਸਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਮਾੜਾ ਹੈ ?

(4) ਕੀ ਅਸਮਾਨ ਵੰਡ (ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅੰਦਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਲਰਾਜ ਕੋਹਲੀ ਅਤੇ ਰਾਮ ਰੰਗ, ਵਕੀਲ, ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਲਈ।

ਡੀਐਨ ਅਵਸਥੀ ਅਤੇ ਬੀਐਸ ਗੁਪਤਾ ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਐਮ ਅਹਾਜਨ, ਜੇ.—ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 64(1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: -

- “(1) ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਈ ਸੀ?
- (2) ਕੀ ਸਵਰਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨੀ ਸਵਰਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ?
- (3) ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਸਟੇਟ

ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਹੈ?

- (4) ਕੀ ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਅਸਮਾਨ ਵੰਡ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?

(2) ਅਸਟੇਟ ਆਫ ਗੋਵਰਧਨਦਾਸ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸਿਟੀ, ਲਈ ਅਗਸਤ, 1959 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ, ਕੁਲ ਭੂਸ਼ਣ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਬ੍ਰਿਜ ਭੂਸ਼ਣ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਆਹੀ ਧੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨੀ ਵੀ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ, ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 25 ਜੂਨ, 1960 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦੀ ਮੂਲ ਕੀਮਤ 1000 ਰੁਪਏ ਸੀ। 74,361 ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ 2 ਅਗਸਤ, 1960 ਨੂੰ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 59 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਹਾਇਕ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੁੱਖ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰੁ. 1,94,218 ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ੋਨਲ ਅਪੀਲੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ, ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ 26 ਅਕਤੂਬਰ 1965 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਿੰਨ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ: -

- (i) ਕਿ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਟਰੱਸਟ ਡੀਡ, ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਡੀਡ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਸੀ। , ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਹ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਿਆ।
- (ii) ਇਹ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨੀ ਇੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜੀ ਸੀ; ਅਤੇ
- (iii) ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ 55,413 ਵੰਡ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ

ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠੇ ਗਏ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਸਿਰਫ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 22 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤਿੰਨੋਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(4) ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(5) ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਜੋ ਲਾਗੂ ਸਨ, ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਇਹ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲਾ *ਇਨਟੈਗਰਾ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਗੁਜਰਾਤ ਬਨਾਮ ਏ ਰਮਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (1)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਟੀਕ ਦਲੀਲ ਜੋ ਉੱਚ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬਲ ਸੀ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 16 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

“ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ

' ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਦੋ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ, ਸਾਡੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਆਮਦਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਵੇ। ਕਿ ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੌਰਾਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਖੋਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਮਦਨ - ਕਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਫਸਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ”

(6) ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(7) ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦਲੀਲ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ, ਪਰ ਸਭ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ, ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਦਲੀਲ ਅਪਣਾਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 (12-ਏ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ "ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ: -

“2(12-ਏ) “ਵਿਅਕਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ” ਜਾਂ “ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ”, ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ ਦਾ।”

(8) ਸੈਕਸ਼ਨ 53 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਵਿਅਕਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24-ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨੀ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ 1923:-

“53(1) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ-

(a) ਹਰੇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ

Sri Ku I lbhushan v. The Controller of Estate Duty, Patiala (Mahajan, J.)

ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨਿਹਿਤ ਹੈ;

* * \$ - * *

(c) ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੱਖਰਾਪਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਟਾਈਟਲ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।"

(9) ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 24-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦਾ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ, ਇਸਲਈ, ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਅਵੈਧ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨੀ ਇੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਲੀਲ ਫਲੈਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨੀ ਕੋਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਹੁਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ: -

“ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਫੀ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਅਤੇ 10000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 10,000. ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵਿਰਾਸਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰ, ਮੇਰੀ ਤਰਫੋਂ, ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇਣਗੇ।

(10) ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਲੀਗੇਟੀ ਦੀ ਹੈ। (ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(16) ਦੇਖੋ)। ਨਜ਼ਦੀਕੀ 'ਤੇ-

ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੋਵਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਹੋ ਗਈ। ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁ. ਉਸ ਨੂੰ 5,000 ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ। ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨੀ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ. ਰਜ਼ਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਇਸ

ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53(5) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਅਤੇ ਕਈ ਦੋਵੇਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਇਹ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨੀ ਇੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ।

(11) ਤੀਸਰਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ.

(12) ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਚੌਥੇ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਮਾਮਲਾ *ਰੈਸ ਇਟੈਗਰਾ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ*। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤੀ ਰਾਏ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਕਾਂਤੀਲਾਲ ਤ੍ਰਿਕਮਲਾਲ ਬਨਾਮ ਕਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ*, ਗੁਜਰਾਤ (2) ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ *ਐਸਪੀ ਵੱਲਿਆਮਈ ਅੱਚੀ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ* ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। *ਕਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ*, ਮਦਰਾਸ, (3) ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐਸ.ਪੀ. ਵਾਲਿਆਮਈ ਏਚੀ ਦੇ ਕੇਸ (3) 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਚੌਥੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵੰਡ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 2(15) ਵਿਆਖਿਆ 2 ਦੇ ਅਜੀਬ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿੱਥੇ ਵੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਸਮਾਨ ਵੰਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇੱਕ ਸੁਭਾਅ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਅਰ ਅਸਮਾਨ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਪੀ. ਵਾਲਿਆਮਈ ਅਚੀਪ ਕੇਸ (3) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ੇਅਰ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ

(2 (1969) 74 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 353.

<3 (1969) 73 ITR 806.

(4) (1960) 60 I.T.R. 454.

ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ. ਐਸ. ਪੀ. ਵਾਲਿਅਮਈ ਅਚੀ ਦੇ ਕੇਸ (3) ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 808 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ: -

“ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 2(15) ਦੀ ਦੂਜੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਗ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਹ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਸੰਮੇਲਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੋਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝੇ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਸਿੱਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ 2 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੇ ਮਕੈਨਿਕਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬੁਝਾਉਣ ਅਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਧਾਰਣ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਤਬਾਦਲਾ, ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਇੱਕ ਗਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੇਨੀ ਵਿੱਚ। ਪਰ ਦੂਸਰੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਤਬਾਦਲਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਾਭ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਲਾਭ ਹੋਇਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੁੱਤਰ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕੋਪਰਸਨਰ ਸੀ, ਦਾ ਕੋਪਰਸਨਰ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਵੰਡ ਜਾਂ ਤਿਆਗ ਦੁਆਰਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਹਿਪਾਠ ਦੀ ਅਜੀਬ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ *ਗਿਫਟ-ਟੈਕਸ* ਦੇ *ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਗੇਟੀ ਚੇਤਿਆਰ* (4) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ। ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 2 ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬੁਝਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਲਾਭ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਭਾਅ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ

ਇੱਕ ਤਤਕਾਲ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਵਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਲਿਤ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਤਬਾਦਲੇ, ਡਿਲੀਵਰੀ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਵਿੱਚ "ਤਬਾਦਲਾ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਹੈ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਧਾਰਾ 2(15) ਦੀ ਦੂਜੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2(15) ਵਿਆਖਿਆ 2 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 9, ਪਿਤਾ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲੀਏ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 5,000।

(13) ਕੇ ਕਾਤੀਲਾਲ ਬਨਾਮ ਤਰਿਮੱਲਾ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਨਿਰੀਖਣ ਪੰਨਾ 368 ਅਤੇ 372 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: - "ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ "ਵਿਵਸਥਾ" ਬਣਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 27 ਦਾ ਅਰਥ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1)। ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਵੰਡ" ਦਾ ਅਸਲ ਰੂਪ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਕੇਸ਼ਵਲਾਲ ਲੱਭੁਭਾਈ ਪਟੇਲ (5) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਇ ਦਾ ਤਿੱਖਾ ਮਤਭੇਦ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸਨ:

- (1) ਵਿਭਾਜਨ ਸੰਯੁਕਤ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਹੈ; ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਵਿਭਾਜਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਚਾਲਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੇਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ

Sri Ku I lbhushan v. The Controller of Estate Duty, Patiala (Mahajan, J.)

ਸਿਰਲੇਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੰਡ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(2) ਇਹ ਕੋਸ਼ੀਅਰ ਤੋਂ ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸਾਂਝੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਹੈ।

ਗੁੱਟਾ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਯ ਬਨਾਮ ਗੁੱਟਾ ਸਰਸਮਾ (6) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੁਬਾ ਰਾਓ, ਜੇ.

(5) **(1965) 55 ITR 637 (SC)**

(6) **ਏਆਈਆਰ 1951 ਮੈਡ. 213, 217.**

ਬਾਅਦ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ, ਸਾਬਕਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਹਾ:

“ਇਸ ਲਈ, ਵੰਡ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਆਨੰਦ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨੰਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਕੋਲ ਆਹ ਐਂਟੀਸ ਡੈਂਟ ਟਾਈਟਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਕੇਸਵਲਾਲ ਲੱਲੂਭਾਈ ਪਟੇਲ, (5) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਇੱਕ ਤਬਾਦਲਾ ਹੈ। ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੀਕਰੀ, ਜੇ., ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ:

“ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਗੁੱਟਾ ਰਾਧਾ-ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਯ ਬਨਾਮ ਗੁੱਟਾ ਸਰਸਾਮਾ (6), ਸੁਬਾ ਰਾਓ, ਜੇ. (ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਈ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ 'ਵੰਡ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਿਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਆਨੰਦ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਨੰਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸ਼ੇਅਰਰ ਦਾ ਪੂਰਵ ਸਿਰਲੇਖ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।' ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(3) (ੳ) (iv) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਐਮਕੇ ਸਟ੍ਰੈਮੈਨ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (7) ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ 'ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਹਿ-ਸਪੱਤੀ ਦੇ ਕੋਲ ਸਪੱਤੀ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। -ਆਮ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਾਅਦ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਇਨ-ਕਾਮਨ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਇਨ-ਕਾਮਨ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(7) (1961) 41 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 297.

ਇਹਨਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 16 (3) (ਏ) (iii) ਅਤੇ (iv) ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੰਡ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੰਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ ਸਿਰਲੇਖ ਸੀ ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀ. ਇਸਲਈ ਖਾਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁੱਬਾ ਰਾਓ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੀ, "ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਚਾਲਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਜੋਂ" ਜਾਂ ਵਿਆਜ "ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ"। ਬਟਵਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 27, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ "ਸੁਭਾਅ" ਵਜੋਂ ਕਿਵੇਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਵਿਵਹਾਰ" ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਆਯਾਤ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ, ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੂਪ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਚਾਹੇ ਅੰਤਰ- ਵਿਵੇਸ ਜਾਂ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਸਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਐਕਸ ਵਿਲਰਮਿਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ: ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਨੇ ਸਟੀਕ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਹਨ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਪੁਰਿਵਾਰਕ

ਵਾਕਾਂਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਮ ਸਬਜੈਕਟਮ ਮੈਟਰੀਅਮ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ "ਵਿਚਾਰ" ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਧਾਰਾ 27, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਸ* ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ । ਆਉ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 27, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਵਿਚਾਰ" ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ । ਸੈਕਸ਼ਨ 9, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਤਤਕਾਲ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਵਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਡਿਸ - ਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਈ ਗਈ ਹੈ , ਭਾਵੇਂ ਟਰਾਂਸਫਰ, ਸਪੁਰਦਗੀ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ-ਸਮਝੇ ਬਣਾਏ ਗਏ "ਸੁਭਾਅ" ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ , ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 27, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਚਾਰਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ , ਅਸ਼ਕ ਵਿਚਾਰ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ। ਵਿਧਾਨਭਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 9, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ , ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਸ਼ਕ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਅਤੇ ਧਾਰਾ 27, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਸਕੀਮ ਦਾਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੁਭਾਅ ਅਧੀਨ ਲਏ ਗਏ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ । ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਬਦ "ਸੁਭਾਅ" ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਤੱਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ , ਇੱਕ ਤੱਤ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਤਬਾਦਲਾ, ਸਪੁਰਦਗੀ, ਸੱਚ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ". ਭਾਵੇਂ ਕਿ "ਨਹੀਂ ਤਾਂ"

ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਾਂਗ ਇੱਕੋ ਜੀਨਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸੀਮਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰੋ - ਪਰਟੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਹਰ ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ , ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸ਼ਬਦ "ਸੁਭਾਅ" ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੰਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 27, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਇਸ ਲਈ ਮਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ 16 ਨਵੰਬਰ, 1953 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੇ ਕਾਂਤੀਲਾਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਯੋਗ ਸੀ। ਧਾਰਾ 9, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ਾ।

*	\$	\$	\$	\$	#	' \$
*	&	\$	\$	*	\$	\$

ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 3(15), ਵਿਆਖਿਆ 2 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹਨ ਜੋ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ

ਮਾਲੀਆ ਇਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੰਡ, ਭਾਵੇਂ ਅਸਮਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਸ਼ਰਤ ਜੋ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਲਾਗੂ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ "ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ" ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ" ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ" ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(15) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ

ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 2(15) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 7(1) ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇੱਥੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ" ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮਝੋ ਅਤੇ "ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ" ਦਾ ਘੇਰਾ ਰੱਖੋ। ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ "ਅਧਿਕਾਰ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ "ਅਧਿਕਾਰ" ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬੁਝਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਧਾਰਾ 27, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ।)"

(13) ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਐਸ.ਪੀ. ਵਾਲਿਅਮਈ ਅਚੀ ਬਨਾਮ ਸਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਮਦਰਾਸ (3) ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ।, ਕਿ ਕਾਂਤੀਲਾਲ ਤ੍ਰਿਕਮਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੀ ਤੱਕੜੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਤੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸਭ ਕੁਝ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੰਡ ਸਿਰਫ਼ ਆਨੰਦ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਬਦਲਦੀ ਹੈ। ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਯੁਕਤ ਭੋਗ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੱਤੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਵੰਡ ਘਰੇਲੂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਵੰਡ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।' ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।- ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵੰਡ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਤ ਨਾ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਤੀਲਾਲ ਤ੍ਰਿਕਮਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ (3) ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਵੀ ਲਿਆ / ਚੇਰੂਕੁਰੀ ਈਸ਼ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਕੰਟਰੋਲਰ ਡਿਊਟੀ, (8). ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (15) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਚੌਥੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(8) (1968) 69 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 109.

(14) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਭਾਵ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੂਜਾ। ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਾਡੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਤੀਜਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕੇਸ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰੈਫਰੈਂਸ**ਡੀਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਜੇ.****ਕਿਸਾਨ ਵਰਕਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਲਿਮਟਿਡ,—****ਬਿਨੈਕਾਰ।****ਬਨਾਮ****ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ,— ਉੱਤਰਦਾਤਾ।****1969 ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 39****22 ਫਰਵਰੀ 1971**

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XLIII)—ਸੈਕਸ਼ਨ , 251(1) (ਏ) ਅਤੇ 297(2> (ਏ)- ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI)—ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ- ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ-ਕਰ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ 1922 ਐਕਟ—1961 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਮੁਲਾਂਕਣ —1961 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲੇਟ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਇਨਕਮਡ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ — ਅਜਿਹੇ ਅਪੀਲੀ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਹੁਕਮ—ਕੀ ਗਲਤ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 297 (2) (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਏ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 251(1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਟਰਨ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਵੈਧ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਉਸ 'ਤੇ ਜ਼ਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। - (ਪਾਰਾ 2 ਅਤੇ 6>